

KOIVISTON viesti

Nro 8 Elokuu 2013

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Koivistolaiset koolla Kotkassa

Tiijjät sie?

Lehtola pojist Tani, kuka ol mukana siin sakis, ketkä yhes väsättii joulu al ilmestynyt- tä Patala-kirjaaki (vaik häne nimmeen ol vahingos jäänt maitsematta kirja alkulehil,) nii, ni Tani, hää haluaa ain olla peril kaikist asjoist maa ja tai- vaa välil. Ja jossei hää satu jot- tai tietämää, ni hää o hanakka kysymää ihmisilt, et tiijjät sie?

No, nyt hää ol alkant ihmettelemää, et mist ih- meest se häne äitiin ja isi- is- sään kotikylyä ol saant sellase nime ko Patala? Mie vissii satuin ensmäseks häne silmi- heen siin häne ihmettellessää, serkuksii ko ollaa, ni eiks hää käyntkii miu kimppuhei ja kysymää! No miekää ko en olt iha varma, mist se sana Patala o otettu kokonaise kukoistava koivistolaiskylyä nimeks, ni mie pääti, et mie- pä vuorostai kysynkii Viesti lukijoilt. Jos kuka sen tietää, taik ees luuloo tietävään, ja osajaa sen uskottavast muil- kii selvittää, ni ei kannata olla kaino ja jäähä tietoo itseksse päässä hautomaa, vaa pittää rohkiast tarttuu kynää taik tietokonneesee, ja jakkaa tie- toon muilkii Viesti sisäsivuil!

Martti Piela

65. Koivisto-juhlat vietettiin 3.-4. elokuuta Kotkan Karhulassa Helilän koululla.

Teksti: Essi Salmenkivi

Paikka oli jo monelle juhluvieraalle ennestään tuttu, sillä juhlat olivat jo seitsemännet samassa paikassa järjestetyt. Koivisto-juhlat olivat Karhulassa viimeksi vuonna 2006.

Juhlat avasi liehuvan Suomen lipun alla kotkalainen Martti Jussi-Pekka, syntyjään Koivistolta Kottarlahden kylästä. "Mistä tulee se jatkuvasti uudistuva ilo ja voima, jolla nämäkin juhlat on saatu aikaan?" Jussi-Pekka ihmetteli avajaispuheessaan. Mistäpä muualta kuin kotiseuturakkaudesta ja yhteenkuuluvuuden tunteesta. Sää suosi jälleen juhlaväkeä; aurinko porotti siniseltä taivaalta sekä lauantaina että sunnuntaina.

Perinnetoimikunnan Purjelaiva-kilpailun satoa päästiin näkemään perinnenäyttelyssä. Osallistujat Anja Nyroos ja Virpi T. Mäki kertoivat innostuneensa kuultuaan purjelaiva-aiheesta. Heidän työnsä olivat, heidän omien sanojensa mukaan, kun- nianosoitus koivistolaisuudelle ja koivistolaisille esivanhemmil- le. Ihailua herättivät myös Asta Hilskan purjelaiva-aiheiset täkänäläpaset. Sinivalkeisten lapasten kämmenselässä komeilee Koiviston vaakuna sekä purjevene. Perinnekilpailuun osallistuivat myös Vappu Soukka lasitaideteoksella ja Marke Hongisto maalauksella.

Lauantai-iltana koivistolaiset kokoontuivat Seuratalo Sammolle. Noin satapäinen juhlasali kajautti orkesterin ja Hannu Kokkalan johdolla yhteislauluja. Orkesterin kokoonpanoon kuului sekä näppäin- että pianoharmonikka, sähköbasso ja -kitara, rummut ja klarinetti sekä saksofoni. Seuraavaksi tanssikoulu Mikon tytöt esittivät kolme tanssia, joista viimeisessä yleisö pääsi mukaan. Kun tanssiparketti tuli näin testattua, päästiin pian tanssimaan niin jenkkää kuin valssiakin. Aurinko oli jo laskenut, kun ulkona paistettiin vielä makkaraa ja juhlat jatkuivat.

Taidetoimikunnan kuulumisia

Taidetoimikunnan puheenjohtaja Leena Airaksinen avasi Koivisto-juhlien näyttelyt lauantaina. Airaksinen kertoi, että joitakin tai-

"Mistä tulee se jatkuvasti uudistuva ilo ja voima, jolla nämäkin juhlat on saatu aikaan?"

denäyttelyn teoksia oli maalattu ja piirretty paikan päällä Koivistolla, muita muistoista ja valokuvista. Aikuisien kuvataidenäyttelyyn osallistui tänä vuonna 11 taiteilijaa, joista neljälle myönnettiin taidetoimikunnan kannustusstipendi. Palkitut taiteilijat olivat Aila Muurinen, Leena Laiho, Pekka Kulmala ja Marke Hongisto.

Perinteisen lasten taidekilpailun teema oli tänä vuonna musiikki: aihevaihtoehdot olivat "Metsän laulukuoro", "Taikasoitin" ja "Keikkabändini". Kilpailuun osallistui tänä vuonna vain 14 las-

ta, kun tavallisesti luku on ollut kahdestakymmenestä kolmeen- kymmeneen. 1-6-vuotiaiden sarjassa palkittiin yllätyssalkulla Sofia Sorisov (6 vuotta), Tytti Ilola (5 vuotta) ja Heljä Perttula (6 vuotta).

juhlista enemmän sivulta 4 alkaen

Jari Patasen tyylinäyte

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Perintöosuutena uimisen riemu

Koivisto-juhilla oli mukavan lämpöistä. Lauantaina päiväohjelman jälkeen ennen iltaohjelmaa ainakin kaksi autollista Koiviston rantojen perillisistä etsivät Kotkasta meren rannalta uimapaikan. Sammon talon iltamien jälkeen kotimatalla me puolestamme poikesimme tähtitaivaan alle yöuinnille klo 0:44. Kesän matkakertomuksia kuunnellessani minulle juoruttiin, että osa Koiviston matkalaisista olivat ihan lintsanneet kyläkokouksesta varmistaakseen, että varmasti ehtivät uimaan tuttuihin aaltoihiin ja rantavesiin -Tarmokin. Tämän kesän oppeja on myös ollut se, että lapsille pitää riittää se, että yksitoista kertaa peräkkäin voi mennä saunaan ja uimaan ja saunaan ja uimaan ja saunaan ja uimaan. Sitten on hyvä pitää taukoa.

Tietenkin uimaan mennään aina kun vain voi. Silloinkin kun ei oikein voisi. Eikä mitään veden lämpötilaehtoja vaadita, vaan molskis ja loiskis, mereen vaan. Eivätkö kaikki tee niin? Juttelimme tästä töissä, kun päivittelin tavanneeni sellaisen nuoren ja ihan fiksun ja kaikin puolin reippaan ja uimataitoisen nuoren, reilu kaksikymppisen suomalaisen miehen, joka elämänsä ensimmäistä kertaa ui meressä purjehdusretkellä koivistolaisten kipparoiimassa veneessä. Siihen uusi työkaverini, jonka vaimo yllätys-yllätys on Hilskoja, totesi, että tuo aina tilaisuuden tullen uimaan hakeutuminen taitaa olla koivistolainen piirre. Ainakin hänen vaimonsa ja kaikki ne koivistolaiset, jotka hän on oppinut tuntemaan, ovat erityisen uimaintoisia.

Voisiko olla niin, että osa sitä rikkautta, mitä koivistolaisuutemme kautta olemme perineet, olisi myös tämä uimisen riemu? Merellinen elämäntapahan meillä on upporikkautena, mutta että siihen kuuluisi myös rantaelämästä ja uimisesta nauttiminen. Olen kuullut, että esimerkiksi norjalaiset ja englantilaiset merimiehet eivät aikanaan opetelleet uimaan ollenkaan, sillä jos meni mies yli laidan, olisi tilanne armollisempi uimataidottomalle. Toisaalta ei englantilaisesta tai irlantilaisesta merenrantatörmästä kovin helposti edes pääse uimaan ja Norjan vuonoissa on niin kertakaikkisen kylmät vedet. Koivistolla sen sijaan on parhaat uimarannat, mitä vain näillä leveysasteilla kuvitella voi.

*Kylmä vesi kutittaa,
hengen se salpaa.
Aamu rantaan pulahtaa,
vettä halaamaan.*

Hartaast'

Muistojen kerältä

Koivisto-juhlien iltakirkossa luettu Aini Päiväsen runo (luultavasti 1970-luvulta):

*Nimi Koivisto
muistoja mieleen tuo
omakohtaista,
koettua,
kestettyä
näin muistojen kerältä
aukeaa, kun tyynnyt
ja hiljennyt.*

*Kylät rannoilla
jokainen omansa muistaa
ole aatoksen siellä ja
kuuntele hyvän naapurin kanssa,
miten tarina luistaa;
onko tou'ot tehty,
perunat maassa,
lehmät metsässä, vasikat haassa.
Käki kukkuu
linnut kiirettä pitää,
soi sävelet ilmassa,
nurmikko tuoksuu.
On kevät.*

*Tuli juhannus.
Työt toisilleen kuiskaa:
"Teetkö taikoja tänään?"
Kylän väki kaikki
rannalle rientää
vanhat,
nuoret,
lapset.
Kokko räiskyen palaa,*

*yö valoa tublaa.
On keskikesän herkkää juhlaa.*

*Elosalamat välkehti
hämyssä illan,
kuu rakensi laineille
hopeisen sillan.
Vilja tuleentui,
tuli pelloille kiire,
sirpit suihki,
kubilaat kohosi,
ilma riihelle tuoksui,
lapset marjoja metsästä kantoi.
Maa ahkeran käteen
palkan antoi.*

*Myrsky raivosi,
sade löi ikkunaan.
Moni merellä yksin
on armoillaan
jaksanko,
kestätkö:
"Auta, Luoja!"
Pääsenkö rantaan?
Hän jaksoi,
hahtensa rantaan sai.
Oli syksy,
mutt tuvassa sunnuntai.*

*Tuli sota
kaiken murskasi alleen.
Kodit poltti,*

*ihmiset hajalle heitti,
evakkotie,
tuskien tie,
kyynelten tie,
taakseen kaiken jätti,
mi kalleinta oli.
Kulki ihmiset, eläimet
länttä kohti.
Siitä aikaa on
kolmekymmentä vuotta.*

*Elämä jatkui taas aikanaan,
mutta naapurit kaikki on hajallaan,
ei Juonasta näy,
ei Rikina haasta,
uudet ihmiset kaikki
kuin vieraasta maasta
ja ainainen kaipuu rinnassa palaa:
jos vielä palata vois.*

*Toivo petti.
Ei takaisin päästy.
Jotain jäljelle jäi,
mikä tubolta säästy:
usko elämään,
usko oikeuteen,
usko Luojaan ja ihmiseen.
Näiden voimalla aloimme uudestaan
ja ryhdyimme rakentamaan.*

Leo Karkian aamuhartaus Koivisto-juhliissa Karhulassa 4.8.2013

Anteeksipyytäminen ja anteeksiantaminen ovat kristillisen uskomme keskeisiä asioita. Useinkaan ei niiden käytännön toteuttaminen ole helppoa. Jokainen meistä on joutunut joskus pyytämään ja antamaan anteeksi. Toinen ihminen on saattanut kuitenkin loukata meitä niin syvästi tai tehnyt meille niin suurta vahinkoa, että meistä tuntuu: tuolle ihmiselle en voi koskaan antaa anteeksi.

Joskus on ajateltu, että ihmiset ovat tässäkin suhteessa luonteeltaan erilaisia ja tämä riippuisi myös siitä, mistä päin Suomea on kotoisin. Hämmäläiset ovat

luonteeltaan jäyhiä ja hitaita. Eivät he helposti innostu tai kiihdy, mutta jos he ovat pahoittaneet mielensä, heidän on vaikea päästä tuosta tunteesta vapaaksi ja antaa anteeksi. Karjalaiset ovat vilkkaampia, heidän tunteensa vaihtelevat laidasta toiseen. Ehkä tässä vertailussa on jotain peräinkin.

Kun meidän perheen nuorimmainen Minna asui vielä kotona, saattoi itsepäisen isän ja nuoruuden kuohuissa elävän tytön välillä syntyä kiihkeitä keskusteluja. Siinä isä ja tytär iskivät lujasti yhteen. Jos ei nyt ihan toisen kimppuun käyty, sanojen

*Karjalaiset
ovat
vilkkaampia,
heidän
tunteensa
vaihtelevat
laidasta
toiseen.*

nuolet lentelivät terävinä. Sitten murjotettiin. Emme sitä kuitenkaan kovin kauan jaksaneet tehdä. Viimeistään parin tunnin kuluttua olimme jo leppyneet, halusimme toisiamme ja pyysimme anteeksi. Joskus Minna sanoi, että häntä harmittaa, kun hän haluaisi olla kauemman aikaa suutuksissa, mutta ei kykene siihen.

Hyvä Juhlavieras! Siununkin elämäsi vaiheet ovat saattaneet olla koukeroisia ja sisältäneet outoja kohtalon oikkuja. Ehkä niihin on kuulunut sellaista, mikä on pysyvästi katkeroittanut mielesi. Et voi antaa anteeksi. Ehkä

KOIVISTON viesti

ISSBN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitettujen ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm

Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm

Lasten kuvalliset onnittelet 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

**Studio Salokannel & Toivonen,
Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.**

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti edellämainittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 28e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 10e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla www.koivistolaiset.net, jossa myös tämäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyhteys: Nordea 151930-186847

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

Johtokunna asjoi

Johtokunta kokoontui Koivisto-juhlilla Karhulassa lauantaina 3.8.2013 klo 15.30. Kokous pidettiin Helilän koululla.

- Koivisto-juhlat pidetään ensi vuonna Koivistolla. Tärkeät juhlapäivämäärät ovat 19-20.7.2014. Juhlajärjestelyjen etenemisestä tiedotetaan jäsenille mm. tällä palstalla.
- Jäsenmaksuja on maksettu vähemmän kuin samaan aikaan viime vuonna. Ensimmäiset jäsenmaksumuistutukset postitetaan elokuussa. Koiviston Viestiä ei postiteta, jos jäsenmaksu on edelleen maksamatta ennen toisen jäsenmaksumuistutuksen lähettämistä.
- Vuoden Koivistolainen 2013 on filosofian tohtori ja Euran kulttuuritoimenjohtaja Sirpa Wahlqvist. Nimitys myönnettiin ansiokkaasta akateemisesta tutkimustyöstä, jossa tutkimuskohteena olivat koivistolaisuuden keskeisesti liittyvät laivanrakennus ja laivanrakentajat. Sirpa Wahlqvistin väitöstutkimus "Sydämellä rakennetut seililaivat. Sotakorvauskuunareiden rakentaminen ja rakentajat F. W. Hollming Oy:n telakalla Raumalla 1945-1952." tarkastettiin Turun yliopistossa 27.1.2012. Nimitys julkistettiin Koivisto-juhlien pääjuhlassa sunnuntaina 4.8.2013.
- Seura on myöntänyt kolme hopeista ansiomerkkiä Merkinsaajien nimet julkaistaan Koiviston Viestin joulukuun numerossa.
- Uusin myyntituote, Koivisto-logolla varustettu lippis on myynnissä juhlilla. Lippiksen myyntihinta on 10 euroa. Päätettiin lopettaa korujen myynti, koska menekki on vähäistä ja hinta aika korkea. Koruja saa tilata omatoimisesti. Sihteeriltä saa yhteystiedot. Uusia myyntituotteita ideoidaan.
- Suomen Koivisto-Seuran perustajajäsen Teuvo Heino on nukkunut pois. Seura on kunnioittanut hänen poismenoaan muistosähkeellä.

- Koivisto-Seura oli edustettuna Mommilanjärven soutelu-tapahtumassa 20.7.2013. Koivisto-Seuran venekunnalle lahjoitettiin lippikset. Koivisto-Seura maksoi myös venevuokran.
- Seuran perinteinen syysseminaari pidetään Porvoon Vanhamoision seuratalolla sunnuntaina 6.10.2013. Tilaisuuden kutsutaan koivistolaisten yhdistysten edustajia. Seminaarissa tiedotetaan ensi kesän juhlista Koivistolla ja keskustellaan seuran strategiasta. Sukututkijakonkari Hannu Seppinen kertoo sukututkimuksen tämänhetkistä mahdollisuuksista. Seura tarjoaa osallistujille lounaan, joka on tarjolla kello 11:stä lähtien. Keskustelu aloitetaan kello 12.00.
- Karhulan Koivisto-juhlat ovat olleet esillä paikallislehdissä Ankkuri (31.7.) ja Kymen Sanomat (30.7.) sekä Kymenlaakson Radiossa.
- Koivisto-juhlat pidetään vuonna 2015 Paraisilla Turun ja ympäristön Koivistolaisten järjestämänä.
- Johtokunnan seuraava kokous on Vanhamoision seuratalolla 6.10.2013 kello 10.00.

Johtokunta

– Puheenjohtajalt' itseltää –

”Tiuha ko sian turkki, sano vaari ko tukkaansa haro

Karhulan Koivisto-juhlat ovat nyt jääneet taakse. Sekä tunnelma että sää tuskin olisivat voineet olla lämpimämpiä. Kiitokset vielä kaikille, joiden työllään saivat juhlat aikaan, ja kaikille, jotka niille osallistumalla osoittivat koivistolaisen perinteen jatkuvan vahvana.

&&&

Seuran toiminta siirtyy hiljalleen syyskauteen. Pääpaino on tällöin paikallisyhdistyksissä, kyläyhdistyksissä ja sukuseuroilla. Toivoisin, että seuran jäsenyyttä tarjottaisiin kaikille, jotka tulevat mukaan toimintaan yhdistystasolla. Seuran talous perustuu jäsenmaksuihin, ja jäsenmäärän aleneminen johtaa ymmärrettävästi tarpeeseen kerätä korkeampia jäsenmaksuja. Karjalaisseurojen piiristä löytyy esimerkkejä siitä, että jäsenkehityksen ei ole pakko olla laskeva.

Jäsenmaksun maksamisen onnistuu moitteetta valtaosalla jäseniä. Osa maksaa sen vasta, kun siitä muistutetaan, jotkut vain joka toinen vuosi. Valtaosa jäsenmaksusta menee Koiviston Viestin julkaisemiseen. Niinpä tätä yhteyttä tiivistetään nyt; lehdentulo lakkaa, jos jäsenmaksuja on rästissä.

&&&

Ensi vuoden Koivisto-juhlia on tarkoitus viettää 19.7.2013 Koivistolla eli nykyisessä Primorskissa. Suunnitelmat täsmäntyvät edelleen, ja aikanaan ryhdytään keräämään ilmoitautumisia matkalle. Talven aikana kannattaa varmistaa, että passi on voimassa vielä puoli vuotta matkan jälkeen; niiden toimitusajat lyhenevät tasatahtia päivän pituuden kanssa.

Jouni J Särkijärvi

Juhlilla vieraalla maalla ei ymmärrettävästi saada yhtä laajoja kuin on mihin kotimaassa on totuttu. Jotain siirrämme todennäköisesti perinteisen syysseminaarin yhteyteen, joka normaalisti käsittelee järjestötoiminnan kehittämistä. Esimerkiksi vuoden koivistolainen valitaan myös ensi vuonna, mutta julkistaminen sopii paremmin Suomessa pidettävään tilaisuuteen.

voisit kuitenkin tänään, juhlapäivänä, ottaa ne asiat vielä uudelleen käsiteltäviksi. Anteeksiantaminen on ihmisen ja etenkin meidän karjalaisen erikoisoikeus. Emme jumiutu vanhaan, vaan katsomme eteenpäin, unohdamme, annamme anteeksi, lähdemme kevein askelin ja mielin kohti tulevaisuutta.

Päivän evankeliumissa Jeesus tuntuu olevan kiihtyneessä mielentilassa. Hän näkee henkensä silmin Jerusalemin tulevat julmat kohdat. Evankeliumi kertoo: ”Kun Jeesus tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, hän puhkesi itkuun sen tähden..”

Anteeksi- antaminen on ihmisen ja etenkin mei- dän karjalais- ten erikoisoi- keus.

Jeesuksen kiihtymystä ilmentää myös Matteuksen evankeliumissaan kertoma tapaus viikunapuun kiroamisesta. Jeesus oli aamulla matkalla kaupunkiin ja hänellä oli nälkä. ”Hän näki tien vierellä viikunapuun ja meni tutkimaan sitä, mutta ei löytänyt muuta kuin lehtiä.” Niin Jeesus kirosi puun ja se kuivettui kokonaan. Tällaista Jeesuksen ei kerrota koskaan aikaisemmin tehneen.

jatkuu viimeisellä sivulla

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseiteenä
- järjestää kotiseututilaisuuksia
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi
Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo
puh. 040-516 4951
jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651
Sihteeri, Virpi Huhtanen,
Ahtaanmäki1A2, 02280 Espoo.
puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi
varalla Risto Kaukiainen, Helsinki

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
puh. 05-5448850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341
Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 050-548 1601
Senioritoimikunta, Helge Teikari pj.
07190 Halkia
puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:
Raimo Kyytsönen, Mäntsälä
varalla Hannu Veijalainen, Lahti
Matti Agge, Parainen. 040-536 7701
varalla Airi Saarinen, Turku
Tuomo Kokkala, Kotka. 050-589 4443
varalla seppo Rytkölä, Kotka
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo
Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo

Hannu Seppinen, Turku. 040-703 1244
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
puh. 040-5811 642
Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397
koivisto-saatio@kolumbus.fi

65. Koivisto-juhlat Kotkan Karhulassa 3.-4.8.2013

Jorma Kallonen

Musiikki-
teema toistui
myös lasten

työpajassa. Pajan järjestäjät soittivat CD-soittimesta Bachia, Mendelssohnia, Händelia ja Kirkaa. Osallistujien tehtävänä oli vangita musiikin herättämiä mielikuvia vesiväreillä. Yksikään paperi ei jäänyt tyhjäksi, kun kirjavat kuvat kiemurtelivat kuvaten melodiaa ja rytmiä.

Piilevät kyvyt koetuksella

Perinteiseen tapaan juhlilla heitettiin mölkkyä ja piiltä. Mölkkyssä voiton 80 pisteellä vei joukkue "Villanen/Patanen" eli Sari Patanen, Juhani Villanen sekä Sirkka-Liisa Villanen. Toiseksi pääsi

Te luulette meidän unohtaneen, miten kaunis Karjala on.

"Humaljoki 2" eli Jorma Ratia, Ritva Tähtkäpää ja Erkki Haarma (78 pistettä). Vielä palkittiin kolmanneksi tullut joukkue Karvonen eli sisarukset Pentti, Anu ja Tapio Karvonen (65 pistettä). Kilpailuun osallistui yhteensä 10 joukkuetta.

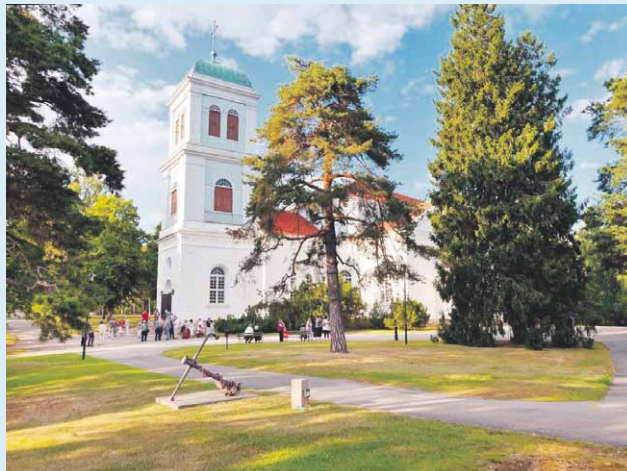
Piilenheitossa kilpailtiin naisten ja miesten sarjassa. Naisten sarjan kärkikolmikko oli Eeva Karkia, Kaisa Villa ja Kaarina Vakkari. Miesten sarjassa parhaille pistelle pääsivät Jari Patanen, Jussi Karuvaara ja Seppo Rytkölä.

Iltajuhlassa Sammontalolla vauhdissa mukana puheenjohtajamme Jouni J. Särkijärvi

Jorma Kallonen

Maissa emme pidempään viihtyisikään.

Kulttuurit ovat kulkeneet Karjalan läpi milloin itään, milloin länteen.

Koivisto-juhilla lämminhenkinen pääjuhla

Aurinkoinen kesäpäivä kauneimmillaan. 300 juhluvierasta kokoontuu saliin. Tutun värisiä kansallispukuja siellä ja täällä. Puheensorinaa. Suutarien puutarhan upeasti kukittama näyttämö valmiina. Koivistolaisen Iida Kanan tyttären tyttären tytär, Kotkan kaupunginteatterin näyttelijä Lise Holmberg huokuu itsekin iloa ja aurinkoa. Kanttori Mikko Hauhian säestämänä Karjalaisten laulu kajahtaa koko salin voimalla. Kesän 2013 Koivisto-juhlien pääjuhla voi alkaa.

Juhlatoimikunnan puheenjohtaja Tuomo Kokkala toivotti väen tervetulleeksi juhlaan. Viimeksi 7 vuotta sitten juhlittiin samalla Helilän koululla. Tämänvuotinen juhla Kotkassa oli Haminan ympäristön koivistolaisten ja Karhulan ympäristön

koivistolaisten yhteisponnistus. Avauspuheessa välittyi myös ansaittu kiitos kaikille talkoolaisille, jotka tekivät juhlan mahdolliseksi.

Komeaa oli Kotkan Laulumiesten laulu, ja komea oli heidän johtajansa Antti Koiviston sukunimi, kun he koko mieskuoron voimilla lauloivat Olli Nykäsen Karjalan, kansanlaulun tutun Tuonne taakse metsämaan, ja lopuksi Paasiuksen jylhän Suomen Laulun. Välillä käytiin haistelemassa merituuha Harri Bergströmin Kipparin valssin ja Kotkan oman pojan Juha Vat Vainion Ääretön aavun ympärillään -laulun siivittämänä.

Kymen seurakunnan kirkkoherra Juha Tanska vertasi tervehdyksessään Koiviston ja Kymen seurakuntia, jotka molemmat

Vielä Koivisto-juhilla on mukana ihmisiä joilla on hyvässä muistissa omakohtaisia kokemuksia Koivistolta. Matti Hilskan kanssa kuvien henkilöitä tunnistamassa Karin Seppälä os. Kaukiainen Saarenpäästä

Lapsena kauneimmat lauluni kuulin – mulle kun tuuli soi saariston.

Komeaa oli Kotkan Laulumiesten laulu,

itsenäistyivät 1500-1600-luvun taitteessa. Molempien seurakuntien kaksi ensimmäistä kirkkoa paloi. Kymessä kirkon polttivat tosin ihan omin voimin. Ja 1900-luvulla kummankin seurakunnan emäpitäjät erotettiin omiksi kauppaloik-

seen. Toinen maailmansota muutti yhteneväisen historian kulun. Hänen mukaansa koivistolaiset ovat ihailtavalla tavalla pystyneet säilyttämään yhtenäisyyden, ja yhteenkuuluvuuden tunteen. Juhlan jälkeen käydyssä keskustelussa kirkkoherralla valkeni vielä yksi syy tähän maantieteellisesti hajaantuneen seurakunnan yhtenäisyyteen. Toisen kirkkoherran, Koivunevan perustama Koiviston Viesti kun on

Kunhan olla vain vois' synnyinsaarensa arvoinen.

kaikki nämä vuodet ollut yhtenä yhdistävänä viestinviejänä.

Nuoren koivistolaisen puhevuoron esittänyt Essi Kiiski lumosi yleisönsä paitsi olemuksellaan ja ajatuksillaan myös soitollaan.

jatkuu seuraavalla sivulla

Hulivilin rakkaus ei aina ole totta.

Kulttuurit ovat kulkeneet Karjalan läpi milloin itään, milloin länteen.

jatkuu edelliseltä sivulla

Karjalaisseurojen Kymenlaakson piirin tervehdyksessä puolestaan todettiin karjalaisen pystyneen mukauttamaan ja uudistamaan toimintaansa uudelleen muuttuvassa maailmassa. Karjalaiset ovat pystyneet pitämään toimintansa myös nuoria kiinnostavana, mistä upea esimerkki oli seuraavaksi esiintynyt Essi Kiiski. Koiviston puvussa, vavahduttavan kauniisti soitettu Lasse Märtenonin sävellyks Myrskyluodon Maijasta ei jättänyt ketään kylmäksi.

Historioitsija Antero Kekosen juhlapuheesta on yksityiskohtaisempi kirjoitus tässä lehdessä sivulla 7.

Osa hänen puheensa ajatuksista on suorina lainauksina nostettu tähän lehteen väliteksteiksi yhdessä muiden, pääjuhlassa kuultujen lausahdusten ja laulujen sanojen kanssa.

Jos kuorolaulu tuli Kot-

Ja kyllä meitä hymyilyttivät iloiset nuoret tytöt, heidän pukunsa ja kepeät tanssinsa.

kasta, niin kansantanssiesityksestä

Ihminen kantaa sisimmässään lapsuuden kotimaisemaa.

vastasivat Haminan seudun Karjalaisseuran nuoret. Ja kyllä meitä hymyilyttivät iloiset nuoret tytöt, heidän pukunsa ja kepeät tanssinsa. Eikä sitä koskaan voi olla ihan varma, jos vaikka se ”hulivilin rakkaus” sittenkin olisi totta. Kyllä oli kaunista kuultavaa myös Riitta

Nurmen ja Esko Puhakan duetto. Runebergin sanoja Sunnuntai aamussa, Oskari Merikantoa, Eino Leino: ”Oi kiitos sä luojani armollinen”.

Ihana viulistimme Essi Kiiski piti myös nuoren koivistolaisen puheenvuoron. Hänen pappansa Onni Suonio oli merimies Koiviston saarelta. Mamma Raulin ja Pakka Onnin

luona hän kävi usein sekä syömässä ja kuuntelemassa juttuja heidän lapsuudestaan. Omia arvoja miettiessään, Essi on tullut siihen johtopäätökseen, että useimmat niistä juontavat omista koivistolaisista juuristaan. Tapana on varata reilusti aikaa kavereille, joista varsin monella on niin ikään karjalaiset juuret. Vieraanvaraisuus on sitä, että ovi on auki tarvitseville. Tuttu ominaispiirre on sekin, että ”tunnetaan täysillä”.

Vuoden koivistolaisena palkittiin filosofian tohtoriksi koivistolai-

sesta laivanrakennuksesta väitellyt Euran kulttuuritoimen johtaja Sirpa Wahlqvist. Hän on ollut sitä Antero Kekosen kuvailemaa karjalaista ja koivistolaista sukupolvea, joka tutkii juuriaan, ja yhteistä kulttuuria tieteen keinoin.

Vielä kajautettiin yhdessä Koivisto Koivisto -laulu. Mie muis-

koivistolaiset, valmistautukaa ensivuoden kohokohtaan: juhliimme Koivistolla.

Tuon kokemuksen kautta te tuotte inhimillisyyttä koko suomalaiseen yhteiskuntaan.

tan säästettiin ensivuoden juhliin, joista seuran puheenjohtaja Jouni J Särkijärvi päätöspuheessaan kertoi. Ensi vuonna juhlitaan Koivistolla. Ja vaikka puheenjohtaja ei itse juhlassa pystynyt kertomaan kaikkia järjestelyjen yksityiskohtia, voimme toimituksesta kertoa, että jo ennen tämän lehden ilmestymistä, Koiviston lähettiläämme Seppo Mäkinen on tavannut Koiviston kunnanjohtoa ja asiat ovat varmistuneet. Niinpä kaikki

Karjalan heimo on ollut kaikkein vahvin kestävänsä sodan koettelemukset.

Olisiko ilman karenialismia, taidetta, syntynyt voimaa itsenäisyyteenkään?

Juhlapuhe: Koivistolaisuus kestää

Sunnuntaina juhlaväki koontui Helilän koulun juhlasaliin. Juhlapuheen piti kotkalainen Antero Kekkonen, kansanedustajanakin toiminut ammattipuhuja. Puheen aluksi Kekkonen ylisti karjalaista itsepintaisuutta, jonka voimalla koivistolainen kulttuuri on kestänyt hajaantuneena ympäri Suomea. Karjalainen kulttuuri karjalanpiirakoista kansanrunoihin on Kekkonen mukaan tullut osaksi koko Suomen identiteettiä. Elias Lönnrotin keräsi Kalevalan Karjalan alueelta, ja Kalevalasta tuli suomalaisen kansallisromantiikan kulmakivi.

Kekkonen kertoo tarinan evakon ompelukoneesta, joka kuvastaa karjalaista ja koivistolaista kestävyttä koette-

lemusten edessä. Kun ilmoitus lähdöstä tuli, pakattiin mukaan vain välttämättömimmät tavarat: ompelija pakkasi ompelukoneensa. Evakkojuna joutui kuitenkin pommitukseen, ja ompelukone sinkoutui maahan, toinen rautajalka katkesi. Ompelukone otettiin kuitenkin takaisin kyytiin ja ennen kuin juna oli perillä, oltiin ompelukoneelle vuolemassa puusta uutta jalkaa. "Elämä jatkuu, vaikka puujalan varassa," Kekkonen sanoo. Sellaista on karjalainen kestävyys.

Koivistolaisuus on alkanut elää uudenlaista elämää myös tieteellisen tutkimuksen kohteena. Joistakin tämä voi tuntua vieraalta, mutta Kekkonen näkee tutkimuksen positiivisena asiana. "Se, että tutkitaan, on elämän merkki", Kekkonen sanoo.

"Rajat ovat tulleet jäädäkseen, mutta on hyvä huomata, että rajat madaltuvat koko ajan"

Entäs haave Karjalan palauttamisesta? Kekkonen toteaa, että muistojen Koivisto ei palaa, vaikka alueet palautettaisiinkin. "Emme olisi koivistolaisia, jos emme ikävöisi Koivistoa," Kekkonen sanoo. "Emme kuitenkaan sitä, mitä

siellä on, vaan sitä, mitä siellä oli."

"Rajat ovat tulleet jäädäkseen, mutta on hyvä huomata, että rajat madaltuvat koko ajan," Kekkonen sanoo. Matkustaminen Venäjälle on helpompaa kuin ennen, ja

kansainvälinen yhteistyökin on mahdollista. Liekö Kekkonen tiennyt, että ensi vuoden Koivisto-juhlija suunnitellaan Koivistolle?

Vuoden koivistolainen: Sirpa Wahlqvist

Vuoden koivistolainen julkistettiin Koivisto-juhlien huipennukseksi sunnuntain pääjuhlassa. Vuoden 2013 koivistolainen on Euran kunnan kulttuuritoimenjohtaja, filosofian tohtori Sirpa Wahlqvist. Tohtorinväitös valmistui Turun yliopistosta vuonna 2012. Väitöstutkimus käsitteli koivistolaisten osuutta sotakorvauskuunareiden rakentamisessa Raumalla.

"En olisi viran ohella väitellyt aiheesta, joka ei olisi ollut itselle tärkeä", Sirpa Wahlqvist sanoo. Väitöskirja "Sydämellä rakennetut seililaivat" paljastaa, että Rauman telakalla vuosina 1945-1952 toimi johtavissa asemissa koivistolaisia laivanrakentajia. Lähes 50-metriset, kolmimastoiset puulaivat rakennettiin perinteisin menetelmin eli ilman koneita ja ilman piirustuksia, joten taitavia työnjohtajia

tarvittiin. Wahlqvistin mukaan väitöstutkimus osoittaa, että koivistolaisten panos ja osaaminen valtavassa urakassa oli korvaamaton.

Vahvat koivistolaiset juuret ovat Wahlqvistille selvä asia. "Kun minulta kysytään, mistä olen kotoisin, vastaan: asun Euralla, olen syntynyt Raumalla, vanhempani ovat koivistolaisia," Wahlqvist kertoo. Wahlqvistin vanhemmat Väinö ja Maire Wahlqvist asuvat yhä Raumalla, jonne he saapuivat evakkoina Koivistolta. Molemmat ovat yli yhdeksänkymmentävuotiaita. Väinö Wahlqvist on kotoisin Eistilän kylästä, Maire (omaa sukua Mannonen) puolestaan Kiiskilästä. Sirpa Wahlqvist on vierailut Primorskissa sekä isänsä että äitinsä kotipaikoilla.

Koivistolaisuus kuuluu Sirpa Wahlqvistin arkeen. "Koiviston

murretta on ihana kuulla," Wahlqvist sanoo. Wahlqvistin vanhemmat puhuvat tietenkin Koiviston murretta, ja hän itse osaa sitä "paremmin kuin Länsi-Suomen murretta". Wahlqvist on myös pitänyt tärkeänä opetella valmistamaan koivistolaisia perinneruokia, kuten hapankaalisoppaa. Erityistä herkkua Wahlqvistille on rusupiirakka.

"Koivistolaiset juuret eivät enää kasva itsestään," Wahlqvist muistutti juhlayleisöä nimityksensä jälkeen. Siksi Wahlqvistin mielestä on tärkeää, että koivistolaisuudesta kerrotaan seuraaville sukupolville, lapsille ja nuorille. "Vaikka koivistolaisuus elävänä kulttuurina voi väistyä, jotain jää elämään," Wahlqvist sanoo. "Se on meistä kiinni."

Essi Salmenkivi

Sirpa Wahlqvistin väitöskirja

Sydämellä rakennetut seililaivat Sotakorvauskuunareiden rakentaminen ja rakentajat

F.W. Hollming Oy:n telakalla Raumalla 1945-1952 Turun yliopisto 2011

Karjalaisuudelle käyttöä uutta aikaa rakennettaessa.

Me ikävöimme sitä, mitä siellä oli.

Kilpailutuloksia Koivisto-juhlista

Kuvataidekilpailu

1-6 v.

Palkitut

Heljä Perttula 6 v.

Tytti Ilola 5 v.

Sofia Sotisov 6 v.

7-11 v.

1. Inka Pulli 11 v.

2. Ellinoora Koivula 10 v.

3. Johanna Huhtanen 11 v.

Heini Perttula 8 v.

kunniamaininta

12-17 v.

1. Iris Talonen 12 v.

2. Elli Iitti 14 v.

3. Emilia Talonen 14 v.

Kannustusstipendit (aikuiset)

Leena Laiho

Marke Hongisto

Aila Muurinen

Pekka Kulmala

Ensimmäisen Koivisto Golf -mestaruuskilpailu

Otto Iitti voitti pistebogeyn ja pisimmän draivin. Palkinnot jakoi Pentti Iitti.

Matti Kyytsönen voitti lyöntipelin

Sea Golf Rönkässä järjestettiin 3.8.2013 ensimmäinen Koivisto Golf -mestaruuskisa. Peliin ilmoittautui 12 pelaajaa joista 10 saapui paikalle.

Pelin tulokset:

Pistebogey HCP	Tulos
1. Iitti Otto	38.
2. Kyytsönen Matti	27.
3. Kyytsönen Juhani	22.
4. Talon Hannu	21.
5. Rakkola Markku	18.
6. Rakkola Timo	16.
7. Iitti Heikki	16.
8. Liinamaa Kari	15.
9. Iitti Pentti	15.
10. Iitti Anu	11.

Lyöntipeli Scratch	Tulos
1. Kyytsönen Matti	89.
2. Talon Hannu	102.
3. Kyytsönen Juhani	103.
4. Iitti Otto	103.
5. Rakkola Markku	110.
6. Rakkola Timo	112.
7. Iitti Pentti	112.
8. Liinamaa Kari	113.
9. Iitti Heikki	Disc.
10. Iitti Anu	Disc.

Pisin draivi (avauslyönti)

Iitti Otto n. 250 m.

Piilenheitto

Naiset

1. Eeva Karkia
2. Marika Villa
3. Kaarina Vakkari

Miehet

1. Jari Patanen
2. Jussi Karuvaara
3. Seppo Rytkölä

Mölkky

1. Villanen/Patanen 2 tulos 80
Juhani Villanen, Sirkka-Liisa Villanen, Sari Patanen
2. Humaljoki 2 tulos 78
Jorma Ratia, Ritva Tähtkäpää, Erkki Haarma
3. Karvosen sisaret tulos 65
Pentti Karvonen, Anu ?, Tapio Karvonen

Miltä tuntui lähteä merille jo 16-vuotiaana.

Se on sitä, että tunnetaan täysillä.

Olisin voinut tuijottaa merta vaikka koko päivän.

Taistelujen Tuppura

Teksti ja kuvat Jorma Kallonen

Toukokuussa lämpimän kesäisessä säässä kävimme Koiviston Pullinniemen jatkona olevalla Tuppuran linnakesaarella. Matkan kohde taisi olla kaikille mukana olleille ensimmäinen laatuaan tuolle kuuluisalle ja kovia kokeneelle Tuppuran linnakkeelle.

Matka oli Säkkijärvi-säätiön järjestämä ja ansioituneena sotahistoriallisena asiantuntijana oli matkalla mukana kapt. Taisto Puustelli. Edellisen retken kohteena oli Teikarsaari. Molemmat saaret kuuluivat aikanaan Säkkijärven kuntaan. Käytännön arkipäiväiset yhteydet Koivistoon ja Johanneksen Uuraaseen olivat kuitenkin hyvin lujat.

Ensimmäisenä matkapäivänä vietettiin muistotilaisuudet Säkkijärven Kirkonmäellä ja toinen vanhalla hautausmaalla, jossa on Suomen valtion pystyttämä virallinen sotilasmuistomerkki. Puheenjohtaja Pekka Tommiska kertasi kirkonmäellä kirkkoalueen historiaa. Puheen päätteeksi pidettiin hiljainen hetki esivanhempien ja sankarivainajien muistolle. Kirkonmäeltä siirryttiin vanhalle hautausmaalle. Täällä Tommiska kertoi tuntemattomien sankarivainajien hautausmaa-alueesta, sekä säkkijärveläisten vainajien muistolehdestä. Molemmilla hautausmailla laskettiin kukkalaitteet ja laulettiin virret.

Viipurissa käväistiin edelleen rapistuvassa Monrepos-puistossa. Aamulla jatkoimme matkaa Johanneksen kohti Uuraan satamaa. Kylällä pienen etsimisen jälkeen löysimme sovitun laivalaiturin, jossa meitä odottivatkin jo Viipurista tilatut purjehveneet. Ilma vaikutti aamulla sumuiselta ja sateiselta, mutta kirkastui päivän mitaan aivan liiankin aurinkoiseksi. Venematka Uuraasta Tuppuraan sujui mainiosti, vaikka purjeita ei nostettukaan, matka taittui tunnissa. Rantautuminen saareen onnistui mukavasti vanhan järeän kivilaiturin kylkeen. Ensi-silmäyksellä saari vaikutti autiolta ja yllättävän kallioidelta. Karjalassa kun ei yleensä ole totuttu näkemään paljaita kallioita. Suuria vanhoja kivilouhoksia oli useita. Näistä lienee kivet menneet venäläisten saaren linnoitustoihin ja loput laiturin joskus 1900-luvun alussa. Kokoonnuimme saaren keskiosan korkeimmalla harjanteella, vanhalla tykkiasemalla. Oppaamme Taisto Puustelli kertoi yksityiskohtia saarella käydyistä henkiinjäämis-taistelusta talvella 1940.

Venäläiset pääsivät yllättäen piirittämään tankeillaan aamu-yöllä 2.3.1940 saarella olleet noin 800 suomalaissotilasta paksun merijään aikana. Säkkijärven Ris-

tiniemen järeä patteri tuki Tuppuran taistelua ainoalla ehjällä 12 tuuman tykillään ampumalla kuusikymmentä laukausta. Tuppuran raskas patteri ampui kaikki jäljellä olleet laukauksensa. Puolustajat jäivät Tuppurassa saarroksiin, mutta murtautuivat ja illan pimeydessä pääsivät pakenemaan juosten saartorenkkaan läpi kohti Säkkijärveä. Kaikki eivät kuitenkaan siinä onnistuneet. Kolmannes puolustajista jäi panssariajoneuvojen telojen alle tai tulivat ammutuiksi. Teikariin aamuyöllä

Manjana (myöhemmin)

Ryhmäkuva tykkiasemalla

tunkeutunut vihollinen lyötiin iltaan mennessä vastahyökkäyksen pois saaresta. Ristiniemen järeä tykki tuki taistelua.

Laskimme tykkiaseman reunalle kukat ja lauloimme Isänmaan virrestä säkeet 3-5. Ryhmäkuvan jälkeen siirryimme takaisin laiturille. Tutkimme matkalla muutkin tykkiasemat ja tj-tornin,

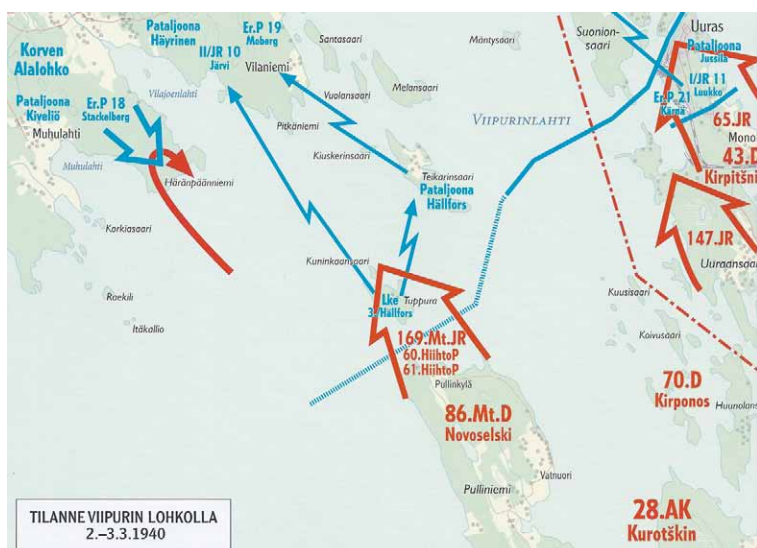
josta oli hulppeat näkymät koko saarelle, Koiviston Pullinniemeen sekä Uuraaseen. Laiturilla venemiehemme olivat valmistaneet koko porukalle maittavan piknikin. Leipää, makkaraa, muniä, olutta, kahvia, yms. Jopillakin oli mukanaan ihan omat eväät, varmuuden vuoksi. Punainen luotsivene lipui myös seuraamme laiturille kahvipaussille ja siinä

samalla heitettiin vähän kansainvälisiä kuulumisiakin.

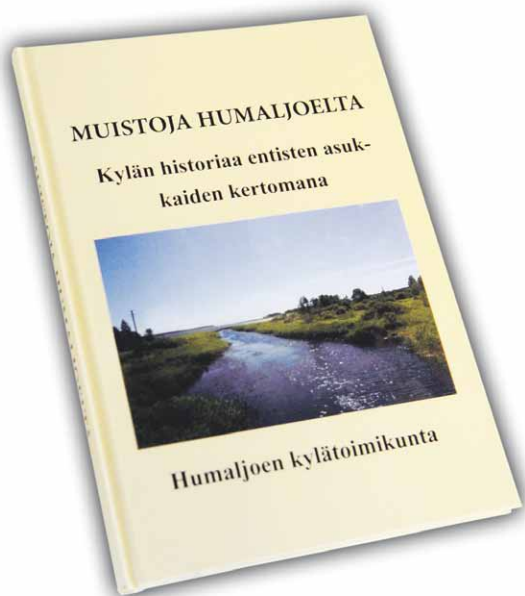
Paluumatka takaisin Uuraaseen sujui hymyssävin ja auringon paahteessa. Matkalla laskimme vielä yhden kukkalaitteen mereen jääneille suomalais-sotilaille.

Mukava reissu, tälläkertaa kaikki onnistui suunnitellusti. Mainittakoon, että Pullinniemes-

tä kotoisin oleva isäni Aarne oli mukana tuossa Tuppuran piirityksessä ja palasi sieltä vahingoittumatta. Matkan innoittamana Tuppura alkoi kiinnostaa minua enemmän ja satuin löytämään asiaa valaisevan kirjan "Koivisto ja Viipurinlahti 1939-44" / A.E. Lyytinen & ym. Oheinen karttakuva / "Talvisodan taisteluja" / A.Raunio, J.Kilinen

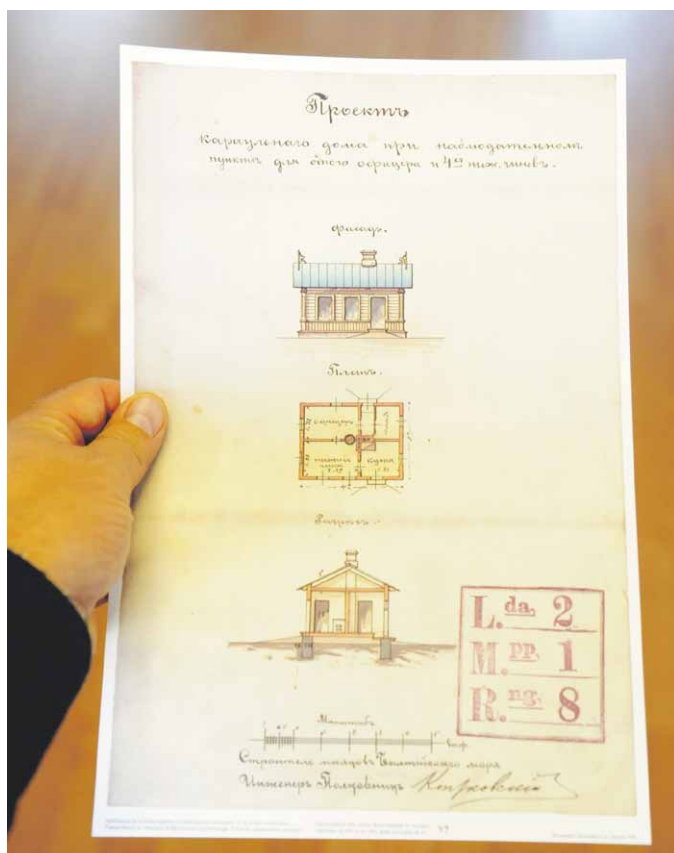

Muistoja Humaljoelta.

Humaljoen kylätoimikunta on julkaissut kirjan, johon on koottu kylän historiaan liittyviä autenttisia tarinoita ja tietoa entisten asukkaiden kertomana. Toimittanut Anneli Rantanen. Julkaisija Humaljoen kylätoimikunta. ISBN 978-952-93-2425-5.

Koivistonsalmen luotsituvan piirustuksista

Suomen Merimuseolla on julkaisukokoelmassaan näköispainos Koivistonsalmen luotsituvan piirustuksista. Kuvia on painettu 400 kpl ja numeroituja kappaleita on myynnissä museokaupassa. Julkaisusarjaan kuuluu muitakin historiallisten merirakennusten kuten majakoiden piirustuksia.

Koivisto-tuotteita

Sateenvarjo Koivisto-logolla 15 e

Lippis 10 e

Koivisto-pinssi 2 e

Pikee paita 15 e

Kassi 3 e

Pronssilaatta 35 e

Rintamerkki 1 e. Paljon eri lauseita.
Myydään min 5kpl tai muiden tuotteiden yhteydessä.

Mobile 26 e

Poletti avaimenperä 2 e

Isännänviiri
4m - 55 e
5m - 60 e

Lisäksi: Pieni viiri 1,1m 30 e
Adressi 8 e
Koiviston kirkko-kortti 1 e

Koivistotuotteiden tilauksia
ottaa vastaan:

Virpi Huhtanen
Ahtaanmäki 1 A 2, 02280 Espoo
p. 0440 501 806, virpi.huhtanen@kolumbus.fi

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Koivisto-säätiö ja kunnostustyöt

Koivisto-säätiön hallintoneuvoston kokouksen avajaisiksi Karhulassa 3.8.13 puheenjohtaja Kalevi Luukkainen kertoi Karjala-lehden ja Karjala-talon tilanteesta.

Kummassakin Koivisto-säätiöllä on merkittävästi osakkeita. Karjala-lehden tilauskanta on saatu nousuun tehostetun markkinoinnin avulla, mutta Luukkainen katsoo, että lehdestä tulisi tehdä Karjalan Liiton jäsenlehti. Nykyisin vain joka kymmenes Liiton jäsenistä kuuluu tilaajiin. Karjalatalo on 40 vuodessa rapistunut, ja edellyttää mittavia korjaustöitä. Niiden rahoittamiseksi järjestetään suunnattu osakeanti. Koivisto-säätiö on jo tarttunut haasteeseen, mutta osakkeita voivat lunastaa myös yksityiset.

Huomattavia kunnostustöitä on meneillään myös siinä Porvoon Aleksanterinkadun ja Rauhankadun kulmassa olevassa talossa, jonka asunto-osakkeista Koivisto-säätiö saa valtaosan tuloistaan. Talo on alun perin rakennettu 1902, ja viimeinen suuri remontti on tehty 1950-luvulla, joten on korkea aika uusiamm. putkisto. Korjauksia varten asunto-osakeyhtiö on ottanut lainaa 1.800.000 euroa; säätiön osuus siitä on noin kolmannes. Niinpä tilikauden ylijäämä 23.399 euroa päätettiin sijoittaa korjausten rahoitusrahastoon.

Toimintavuonna 1.4.2012-31.3.2013 Koivisto-säätiö myönsi erilaisia avustuksia 19.615 eurolla. Taseen loppusumma oli 266.435 €.

Opintoavustuksia (á 400 €) myönnettiin 24 opiskelijalle.

Opintoavustusta haetaan syksyisin Koivisto-säätiön kotisivuilla olevan ohjeen mukaisesti, ja sitä on mahdollisuus saada vain yhden kerran. Hallintoneuvostossa esitettiin, että avustussummaa korotettaisiin, ja avustusten haki-

Nykyisin vain joka kymmenes Liiton jäsenistä kuuluu Karjala-lehden tilaajiin.

jamäärästä riippuen se voitaneen tehdä, jos budjetti sallii. Muihin karjalaissäätioihin verrattuna jo nykyinen määrä on parhaasta päästä; useilla muilla säätiöillä opintoavustus (jos sellaisia lainkaan myönnetään) on luokkaa 180 – 200 €.

Koivistolaisia ylioppilaita, joita oli 20, muistettiin Koiviston Viestin vuosikerralla ja kirjalla Koiviston arkielämää. (Ylioppilaiden osoitteet voi ilmoittaa joko sähköpostilla koivisto-saatio@kolumbus.fi tai kortilla asiamies Pertti Hoikkalalle, Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo).

Muita avustuksia myönnettiin Pertti Hänniselle (dokumenttielokuvan tekemiseen Pekka Mikkosesta ja Kiiskilän kylän historiasta), Seppo Mäkiselle (yhdyshenkilö Koiviston kirkon entisöintityössä), Karjalan tietokantasäätiölle (1800-luvun ripikirjojen tallentamiseen), Saarenpään, Hyttölän ja Harilaisten kylien kotisivuihin, Wiipurilaisen Osakunnan Laulajille (konserttikiertue Islantiin), Kiiskilän kylätoimikunnalle (kyläkirjan painamiseen) ja Mervi Myllyojalle (musiikkivideon tekemiseen). Säätiö on myös perinteisesti an-

tanut Koivisto-juhlien taidenäytelyyn töitään toimittaneille tunnustuspalkkion, jonka jakamisesta päättää Suomen Koivisto-Seuran taidetoimikunta. Sen saivat Aila Salo, Ulla Stenback, Kirsi Backman ja Eevi Mäkeläinen.

Hallintoneuvoston kokoonpano säilyi ennallaan. Puheenjohtajana jatkaa talousneuvos Kalevi Luukkainen ja varapuheenjohtajana ekonomi Risto Mäkeläinen.

Koivisto-säätiön hallituksen pitkäaikainen, arvostettu varapuheenjohtaja Aarre Tölkö luopui paikastaan, ja hänen tilalleen valittiin Veli Sainio. Tuula Koppinen nostettiin hallituksen varsinaiseksi jäseneksi ja hänen tilalleen varajäseneksi nimettiin Kata Aaltonen. Edesmenneen Aune Kirman tilalle varajäseneksi nimettiin Tapani Hovi. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Sirpa Taskinen.

Säätiön kotisivuilta (hakusana Koivisto-säätiö) voi tilata kirjoja, tehdä avustushakemuksia sekä katsella säätiön tuella tehdyn videon ”Tyttö ja päkä”, jossa kiiskiläinen Leena Hänninen muistelee lapsuusaikojaan.

Sirpa Taskinen

Saappaat ja savukekotelo

*Leho Perttiähä Valkealas kotonaa
täm miul kerto sota-aikoi muistellessaa:
Tahto kerra yks sotajermu lomallaa
elävii kuvvii viijjä kultaan katsomaa.
Mut saappaat hänel vanhat ol ja kuluneet,
paremmat päivään jo kaua sit ne lie nähneet.
Hää kaveriltaa alko appuu kintraamma:
"Voisitsie saappaitas miul täks illaks lainata?"*

*Ei tahtont toine, vaik kavereita hyö olliitki,
uusist saappahistaa luopuu, siks vastaskii:
"Tiijä hänt, vällee sil tielleis vaik jäisitkii!"
"Saat pantiks täm miu tupakkikotelo hoppeise;
yhe tupaki vaa syytän täst ensiks itsellei."
Nii pääs tyttöää sotapoika illal tappaamma.
Hoppeekotelo taskuhee työns toine oottamaa,
et saappahaan takasii taas sais aikannaa.*

*Ei tietäneet noist sotapojist kumpikaa:
Syväri rintamal ol tult tilanne tos vaikia -
kaikkii lomiltaa pit viipymättä palata.
Ei saant toine jäähä työtö kans kuhertelemmaa,
eikä kaverikkaa saappahiiiaan oottelemmaa.
Toiselt kaverilt jäi lainasaappaat palauttamatta,
toine vuorostaa sai asetaki rintataskuu kaivaa,
ko hoppeekotelost tahto Lupi 77 panma palamaa.*

*Syväril kaatu ne lainasaappaat jalassaa
urohist toine. - Haavottu höist siel toinekii;
osu luoti rintaa taistelus kyl hännneeki -
just siihe, mis se hopehine kotelo ol,
minkä kaveriltaa pantiks kerra sotur saant ol.
Läpäs luoti vaik hopehiset kannet kummatkii,
ni sev verra suuntaa muutti kuiteskii, et se
ei syvämmee käynt, män vähä ohitse!*

*Sai sotapoika olla kaverillee kiitolline,
ja itsiään onnitella, et ol olt auttavaine
ja saappahii lainant, kaveriiaan auttaa tahto.
Elloo jäi, ko taskus ol pantiks saatu hoppeekotelo.*

Martti Piela

Tervehdys

Martti Piela esitti etusivun jutussaan kysymyksen ketkä kaksi kovaa kaveria pitivät Koivistolla huippukokouksen ja pyysi siihen vastausta.

Vastaus: Kyseessä ovat Saksan keisari Wilhelm II ja Venäjän keisari Nikolai II. He tulivat paikalle huvipursillaan - Wilhelm Hohenzollernilla ja Nikolai Standartilla. Keisarit solmivat ns Koiviston sopimuksen 25 - 26.7.1905. Kyseessä oli ystävyyssopimus, joka oli tähdätty lähinnä Englantia vastaan. Sopimusta ei koskaan ratifioitu. Sen teksti julkaistiin vasta 1917. Lähde: Wikipedia.

Lähetäjä: Martti Asikainen, Kotka

Mie tiijjän

Kui lysti ol saaha huomata, et viel niitä löytyy täs maas sellasii koivistolaisii, kutka o peril entise kotiseuvu asjoist taik ainaskii tietäät, mist tietoo saattaa löytää. Myöhä ollaa kaima kans täyvellisest sammaa mieltä siint, kutka keisarit, millo ja mis tarkotukses kohtasiit Koivistol ensmäse maailmasova eel. Usiastha myö koivistolaisetskii, nii karjalaisii vaik ollaaki ja valmihii haastamaa melkee mist aiheest vaa, ko niiksee tulloo, mut sitko pitäis omal nimel jossai lehes jottai riivustaa, ni sit kainostellaa nii et. Sen näkköö paikallislehtiä Tekstarit-palsoil selväst; harvaha siel uskaltaa omal nimellä mittää kirjottaa. Mie oon sitä mielt, et jos

joku sattuu pahastummaa nii kovast toise kirjotuksest, et haluvaa haastaa tekstari kirjottaja käräjiil, ni ei käräjätuppaa voi kettää nimimerkki "Syvänjuuri ast suuttunutta" haastaa, kyl sillo pittää esittää vastaaja nimikii.

Nikolaist viel sev verra, et hää jo enne hallitsijaks tulooa seilail issään Aleksanter III:e kymmänäl lomareissul huvipurs "Tsarevna" Suomelahe saaristos ja käi nii olle Koivistolkii. Sitko hänest tul Suome suurruhtinas (1894), ni hää vierail vuosiinn 1901 - 1914, usjast perreinee, Koivistol yheksä kertaa, useimmite issään rakennuttamal 120 metrii pitkäl "Shtandart" -huvijahil, ko esmerkiks Langikoskel hää pistäyty vaa kerra.

Martti Piela

Onnitteluit` ja muistamissii`

Ylioppilaaksi Arkadian yhteislyseosta Klaukkalasta kirjoitti MARJAANA VUORMA Vihdistä.

Hänen vanhempansa Minna os. Keränen ja Tarmo Vuorma Vihdistä. Isovanhemmat: Leena os. Hämäläinen ja Kauko Keränen Kiukaisista. Isoisovanhemmat: Kaino os. Eskola ja Nestor Matti Hämäläinen Koiviston Kiiskilästä

Sastamalan kaupungin Vammalan lukiosta kirjoitti keväällä 2013 ylioppilaaksi JOONAS HILSKA

Joonaksen isän äijä oli Julius Hilska Koiviston Härkälän kylästä (AlaMikko).

ONNI LAPPALAINEN kirjoitti ylioppilaaksi Mikkelin Lyseosta 1.6.2013.

Onnin äidinäiti on Raija Lehviö, o.s. Pukki Koiviston Vatnuorista. Juhlissa oli kolme sukupolvea ylioppilaita. Vasemmalla vanhin tyttärenpojista, Riiko Lappalainen, Raija Lehviö, Onni Lappalainen, Raija Lehviön tytär Ritva-Liisa Lehviö- Lappalainen ja keskimäinen tyttärenpojista, Antton Lappalainen.

Tääl` tapahtuu

Turun ja ympäristön Koivistolaiset ja Koiviston senjorit

Teemme taas yhteisen risteilyn Turusta Tukholmaan uuden ajan Viking Gracella.

Lähtö: Ma. 7.10.2013 klo 2055 Turun Viking Terminaalista
Paluu: Ti. 8.10.2013 klo 19.50 Turkuun
Hinta 44 €/henk. sisältää risteilyn

- A-luokan seaside-hytissä (jos 2 samassa hytissä)
Lounaan Buffet Aurorassa, kahvin, ruokajuomat (viini, olut, siideri, virvoitusjuomat, maito ja vesi)
- Oman ohjelmallisen tilaisuuden koulutustiloissa arpajaisineen - arpavoittoja toivotaan
(Lisämaksusta meriaamiainen Buffet Aurorassa 10 €/henk.)
Laivan tähtiesiintyjänä Finlanders, muina Elixir Show Band, Jari Puhakka ja Naasma.

Tule nauttimaan merimatkasta kanssamme ja hyväksi todetusta asiakaspalvelusta. Katsomista ja meininkiä riittää joka lähtöön.

Ilmoita tulostasi syyskuun aikana joko Airille puh.0400-538 443, airi.a.saarinen@gmail.com tai Helgelle puh. 019-664 8112

Tervetuloa!

Koivistolaisten kirkkopyhä

Koivistolaisten kirkkopyhää vietetään Särkisalon kirkossa 29.9.2013 klo 10.00.

Messun jälkeen kukkien lasku Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä.
Kirkkokahvit seurakuntatalossa.

Tervetuloa!
Salon Seurakunta Perniön ja ympäristön Koivistokerho

Aamuhartaus jatkuu sivulta 3

Jeesuksen mielentilaa kuvaa myös päivän evankeliumin kohta, jossa hän alkaa ajaa temppeleistä pois kauppiaita. Jeesus toteaa harmistuneena, että temppeleli on tarkoitettu rukoushuoneeksi, mutta siitä on hänen mielestään tullut rosvojen luola.

Jeesuksen kiihtymykselle voidaan nähdä kaksi syytä. Ensinnäkin Jeesus odotti pian toteutuvaa Jumalan valtakuntaa. Sen merkiksi hän oli parantanut sairaita ja auttanut kärsiviä, saarnannut lohdutusta puutteessa eläville ja halveksituille. Sen merkinä hän oli juuri ratsastanut Jerusalemiin, Vanhan testamentin ennustuksen mukaisesti, aasinvarsalla. Oli luonnollista, että Jumalan valtakunnan lopullinen toteutuminen alkaisi temppeleistä. Sitä varten Jeesus suoritti siellä suursiivouksen ja ajoi roskaväen sivummalle. Jumalan valtakunnan tulo ohitti kaiken muun, jopa luonnonlait. Viikunapuunkin olisi pitänyt olla koristettu hedelmin, vaikka ei ollut niiden aikakaan.

Toiseksi Jeesuksen kiihtymyksen syynä oli se, että hän aavisti yhden rastinvälin olevan vielä jäl-

jellä hänen matkastaan. Siihen sisältyisi jotakin pelottavaa ja kauheaa. "Kun Jeesus tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, hän puhkesi itkuun sen tähden." Ihmiset eivät olleetkaan vielä valmiita Jumalan valtakunnan lopulliselle ilmestymiselle. Itkiessään kaupunkia Jeesus itki samalla omaa kohtaloaan.

Edellä mainitut kaksi Jeesuksen kiihtymyksen aihetta liittyivät yhteen. Jumalan valtakunta todella tuli, ei kuitenkaan temppelealueelle. Siellä ei tapahtunut mitään. Kauppiat saattoivat pystyttää pöytänsä uudelleen ja jatkaa myyntiään. Jumalan valtakunta tuli temppelein ja kaupungin ulkopuolelle, pääkallonpaikalle, jossa Jumalan Poika kidutettiin kuoliaaksi, kristillisen opin mukaan meidän syntiemme tähden.

Samantapainen jännitys kuin päivän evankeliumissa vallitsee tänäänkin. Maailmassa vaikuttaa monenlaisia, pelottavia pahuuden voimia, joille me yksittäiset ihmiset emme voi mitään. Mutta tämän keskellä elää myös Jumalan valtakunta, seurakunnassa ja meissä itsessämme. Erityisesti se ilmenee

Turun ja ympäristön Koivistolaiset

Syksyn toiminta alkaa taas.
Kaikki toiminta omassa Kajuutassamme Itäpellontie 2 Turku 30.

Naisten kerho kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 13 alkaen 2.9.

Jaalamiehet kokoontuvat joka torstai klo 14, paitsi viikolla jolloin kajuutta ilta tai yhdistyksen muuta toimintaa. Syksyn ensimmäinen tapaaminen 5.9.

Syksyn ensimmäinen Kajuuttailta tiistaina 17.9. klo 17 ja siitä eteenpäin kokoonnumme joka kuukauden kolmas tiistai klo 17.

Käsityökerho aloittaa tiistaina 3.9. klo 10.

Tule opettelemaan Hapankaalin valmistusta. Kajuutassa maanantaina 23.9.2013 klo 12. Hinta määräytyy kustannusten ja tarvikkeiden mukaan sisältäen säilöntäastian, kaalit, mausteet, työvälineiden käytön. Oma juustohöylä mukaan.

Ilmoittautumiset 17.9., syksyn ensimmäiseen kajuuttailtaan mennessä Kirsti Laaksonen 0400-442 388 tai Hanna Silfver 040-7711 425

Syksyn muuta toimintaa:
Tulossa ainakin Iltamat lauantaina 26.10. ja Käsityökerhon myyjäiset la-su 16-17.11.2013

Mei yhistykses kiel käyp ja sie sovit just sopivast mei joukkoo.
Tervetuloa !

Aila Muuriselle kannustusstipendi

Aila Muuriselle myönnettiin Koivisto-juhlien yhteydessä kannustusstipendi ja kunniakirja. Jotta ne voitaisiin myös luovuttaa, pyydetään Ailaa ottamaan yhteyttä Tuula Raukolaan p. 044-5228 098.

Koivisto-Seuran syysseminaari koivistolaisille yhdistyksille

Porvoon Vanhamoision seuratalolla su 6.10.2013 klo 12.00
Lounas klo 11.00 alkaen

Aiheina:

- Koivisto-juhlat Koivistolla 19.-20.7.2014
- Koivisto-Seuran strategia tuleville vuosille
- Missä sukututkimuksessa mennään? / Hannu Seppinen

Ilmoittautuminen sihteerille 1.10.2013 mennessä
virpi.huhtanen@kolumbus.fi / p. 0440 - 501 806.

Tervetuloo! Johtokunta

äskän puheena olleessa anteeksiantamisessa. Kun annamme ja saamme anteeksi, Jumalan valtakunnan kirkkaus leimahtaa maailman pimeiden keskellä.

Jeesuksen opetuksessa ihmisten keskeinen sovinnon teko ja Jumalan anteeksianto liitetään yhteen. Kun me annamme anteeksi, Jumalakin antaa. Sinäkin, väsynyt ja hermostunut elämän tien kuljija saat syntisi anteeksi Jeesuksen ristinkuoleman tähden!

Leo Karkia